

STORTINGET

Innst. 187 L

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 46 LS (2024–2025)

Innstilling fra finanskomiteen om Lov om endringer i finansforetaksloven mv. (syntetisk STS-verdipapirisering mv.)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Gjennomføring av forordning (EU) 2021/557 (endringer i verdipapiriseringsforordningen)

Departementet fremmer i kapittel 3 forslag til endringer i lov 23. april 2021 nr. 22 om endringer i finansforetaksloven mv. (verdipapirisering og kreditorhierarki) for å gjennomføre EØS-regler som svarer til Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/557 av 31. mars 2021 om endring av forordning (EU) 2017/2402 om fastsettelse av en generell ramme for verdipapirisering og en særskilt ramme for enkel, gjennomiktig og standardisert verdipapirisering for å bidra til gjenoppbyggingen etter covid-19-krisen i lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven). Forordningen er en endringsforordning til verdipapiriseringsforordningen (forordning (EU) 2017/2402) og innfører regler om syntetisk STS-verdipapirisering og verdipapirisering av såkalte problemlån, dvs. lån som har blitt misligholdt.

Departementet foreslår også å oppheve et lovvedtak til endring av verdipapirhandelsoven som ikke har trådt i kraft. Det vises til punkt 3.6 i proposisjonen.

1.2 Gjennomføring av forordning (EU) 2021/1230 om grensekryssende betalinger

Departementet fremmer i kapittel 4 forslag til endringer i lov 18. desember 2020 nr. 146 om finansavtaler (finansavtaleloven) for å gjennomføre forordning (EU) 2021/1230 av 14. juli 2021 om betaling på tvers av landegrensene i unionen (kodifisering), også omtalt som euroforordningen. Rettsakten ble tatt inn i EØS-avtalen 5. juli 2024 ved EØS-komiteens beslutning nr. 170/2024 med forbehold om Stortingets samtykke, jf. Grunnloven § 26 annet ledd.

Forordningen gjelder betalinger på tvers av landegrensene. Forordningen er en såkalt kodifisering, det vil si at den ikke inneholder nye materielle bestemmelser sammenlignet med det som har vært gjeldende rett i EU/EØS gjennom forordning (EF) nr. 924/2009 med endringer. Gjennomføringen av forordningen i norsk rett innebærer imidlertid at betalingstjenestetilbydere vil få enkelte nye opplysningsplikter knyttet til gebyrer ved valutakonvertering ettersom disse pliktene da også vil gjelde for grensekryssende betalinger utført i norske kroner.

1.3 Endringer i regnskapsloven mv.

Departementet foreslår i kapittel 5 enkelte mindre endringer i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap (regnskapsloven) og lov 8. mars 2024 nr. 9 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven). Endringene i regnskapsloven om årsregnskapets innhold og i universitets- og høyskoleloven om krav til regnskap og revisjon er tilpasninger til lov 21. juni 2024 nr. 42 om endringer i regnskapsloven mv. (bærekraftsrapportering). Endringen i regnskapsloven om konsoli-

dert bærekraftsrapportering er nødvendig for å sikre at reglene er i samsvar med regnskapsdirektivets regler.

1.4 Andre endringer i finansforetaksloven

I kapittel 6 foreslår departementet at finansforetaksloven § 14-6 fjerde ledd oppheves. Bestemmelsen gir Finanstilsynet adgang til å gi felles pålegg om tilsynsmessige tiltak, herunder pilar 2-krav, for en gruppe av foretak som er utsatt for samme type risiko. Forslaget om opphevelse er begrunnet i endringer som ble gjort i direktiv (EU) 2013/36 (kapitalkravsdirektivet) ved direktiv (EU) 2019/878. Endringene innebærer at Finanstilsynet ikke lenger kan gi felles pålegg for en gruppe av foretak som er utsatt for samme type risiko, og bestemmelsen om dette i finansforetaksloven § 14-6 fjerde ledd er dermed ikke lenger i tråd med EU/EØS-regelverket.

I tillegg foreslår departementet å rette noen inkurierer i finansforetaksloven.

2. Komiteens merknader

2.1 Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Egil Knutsen, lederen Tuva Moflag, Tellef Inge Mørland, Bjørnar Skjæran, Maria Aasen-Svensrud og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Tina Bru, Mahmoud Farahmand, Heidi Nordby Lunde og Helge Orten, fra Senterpartiet, Emilie Mehl, Ole André Myhrvold og Geir Pollestad, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi og Roy Steffensen, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, fra Venstre, Sveinung Rotevatn, fra Miljøpartiet De Grønne, Sigrid Zurbuchen Heiberg, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til at forslag til lovendringer i proposisjonen er det som behandles i denne innstillingen. Forslag i proposisjonen om samtykke til godkjenning av EØS-komitebeslutninger behandles i Innst. 188 S (2024–2025).

2.2 Gjennomføring av forordning (EU) 2021/557 (endringer i verdipapiriseringsforordningen)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt, slutter seg til proposisjonens lovforslag om gjennomføring av forordning (EU) 2021/557 (endringer i verdipapiriseringsforordningen).

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt støtter ikke innlemmelsen av verdipapiriseringsforordningen og endringsforordningen i EØS-avtalen og viser til egne merknader i Innst. 188 S (2024–2025).

Disse medlemmer viser til egne merknader i Innst. 301 L (2020–2021), der disse medlemmer stemte mot lovendringen for å ta verdipapiriseringsforordningen inn i norsk lov, og stemmer derfor følgelig for delen av lovforslaget som opphever dette vedtaket, jf. punkt 3.6 i proposisjonen.

2.3 Gjennomføring av forordning (EU) 2021/1230 om grensekryssende betalinger

Komiteen slutter seg til proposisjonens lovforslag om gjennomføring av forordning (EU) 2021/1230 om grensekryssende betalinger.

2.4 Endringer i regnskapsloven mv.

Komiteen slutter seg til proposisjonens lovforslag om endringer i regnskapsloven mv.

2.5 Andre endringer i finansforetaksloven

Komiteen slutter seg til proposisjonens lovforslag om andre endringer i finansforetaksloven.

3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité, bortsett fra den delen av romertall IV som gjelder lovens del I, som fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i finansforetaksloven mv. (syntetisk STS-verdipapirisering mv.)

I

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. gjøres følgende endringer:

§ 2-5 første ledd skal lyde:

(1) Den konsoliderte bærekraftsrapporteringen i årsberetningen, jf. § 2-3 annet ledd, skal utarbeides i samsvar med bestemmelsene i § 2-4 første til femte ledd. Den konsoliderte bærekraftsrapporteringen skal

gi grunnlag for å vurdere morselskapet og alle datterselskapene som en enhet. Den konsoliderte bærekraftsrapporteringen skal være tydelig identifiserbar og gis i en egen del av årsberetningen.

§ 3-1 tredje ledd skal lyde:

(3) For konsernregnskap eller selskapsregnskap utarbeidet i samsvar med § 3-9, gjelder ikke bestemmelsene i denne lov § 1-4, § 1-9, § 3-2 første og tredje ledd samt annet ledd annet og tredje punktum, § 3-2a, § 3-4 første og annet ledd, § 3-6, § 3-8, kapittel 4, kapittel 5, kapittel 6, §§ 7-1 til 7-14, § 7-15 fjerde og femte ledd, § 7-16, § 7-17, §§ 7-19 til 7-25, § 7-28, § 7-29, § 7-30b, § 7-33, § 7-34, § 7-35, § 7-36 fjerde til niende ledd og §§ 7-37 til 7-41.

§ 3-2 første ledd skal lyde:

(1) Årsregnskapet skal inneholde resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Mellomstore og store foretak skal utarbeide kontantstrømoppstilling. Årsregnskapet kan i tillegg inneholde en oppstilling av endringer i egenkapitalen.

§ 3-2 annet ledd oppheves.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir annet og tredje ledd og skal lyde:

(2) For morselskap i mellomstore og store konsern består årsregnskapet av selskapsregnskap og konsernregnskap. Konsernregnskapet skal omfatte morselskapet og alle datterselskapene. Konsernregnskapet skal vise disse foretakene som en enhet (konsolidering). Transaksjoner mellom konsoliderte foretak skal ikke regnskapsføres i konsernregnskapet.

(3) Morselskap i små konsern kan unnlate å utarbeide konsernregnskap. Dette gjelder ikke dersom et av selskapene i konsernet er et foretak av allmenn interesse.

Nåværende femte ledd blir fjerde ledd.

II

I lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern gjøres følgende endringer:

§ 2-11 første ledd annet punktum skal lyde:

Tillatelsen kan avgrensnes til å gjelde én eller flere av de tjenester som nevnt i finansavtaleloven § 1-5 første ledd.

§ 6-2 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Dersom det samtidig med ervervet søkes om tillatelse til å etablere holdingforetak i finanskonsern etter § 17-3 eller om å få unntak fra kravet til slik tillatelse etter § 17-3 a, avbrytes fristen etter første punktum inntil denne søknaden er avgjort.

§ 13-17 første ledd skal lyde:

(1) Et forsikringsforetak har ikke adgang til å yte provisjon eller annet vederlag til forsikringsmeglings-

foretak i anledning formidling av forsikringsavtale til foretaket dersom forsikringsmeglingsforetaket ved å motta slik provisjon ville handle i strid med reglene i forsikringsformidlingsloven § 8-4.

§ 13-18 første ledd skal lyde:

(1) Betalingsmidler som et betalingsforetak eller e-pengeforetak har mottatt fra kunder, skal holdes atskilt og være identifisert på en slik måte at de ikke kan være gjenstand for tvangsfullbyrdelse for dekning av krav fra andre av betalingsforetakets eller e-pengeforetakets fordringshavere, eller være garantert av et forsikringsforetak eller en bank som ikke tilhører samme konsern som betalingsforetaket eller e-pengeforetaket.

§ 14-6 fjerde ledd oppheves.

Nåværende femte ledd blir fjerde ledd.

§ 19-7 annet ledd bokstav d skal lyde:

d. kreditsaldoen har stått uendret i løpet av de siste 24 månedene,

§ 20-6 tredje ledd annet punktum oppheves.

§ 20-9 tredje ledd skal lyde:

(3) Finanstilsynet kan ved fastsettelsen av minstekravet etter første ledd beslutte at kravet delvis skal oppfylles med gjeldsinstrumenter med lavere prioritet enn annen gjeld, som må oppfylle vilkårene i § 20-32 første ledd nr. 4.

§ 20-18 første ledd innledningen skal lyde:

(1) Når departementet har truffet vedtak om krisehåndtering etter § 20-15, inntretr følgende virkninger:

§ 20-25 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Finanstilsynet har ikke plikt til å gjøre opp derivatavtaler som det er gjort unntak for etter fjerde ledd.

§ 20-25 femte ledd første punktum skal lyde:

Dersom Finanstilsynet har gjort helt eller delvis unntak etter fjerde ledd, kan omfanget av nedskrivning og konvertering av annen konvertibel gjeld økes tilsvarende så lenge dette ikke vil være i strid med § 20-20 første ledd bokstav d.

§ 20-26 tredje ledd bokstav a skal lyde:

a. konvertibel gjeld som etter § 20-9 tredje ledd har lavere prioritet enn annen konvertibel gjeld, nedskrives eller konverteres til ren kjernekapital i samsvar med gjeldens innbyrdes prioritet ved avvikling etter § 20-29, i den utstrekning som trengs for å dekke behovet fastsatt etter første ledd, eller så langt den rekker, og

§ 20-26 femte ledd skal lyde:

(5) Bestemmelsene i § 20-14 annet til niende ledd gjelder tilsvarende for nedskrivning og konvertering av konvertibel gjeld. § 20-14 annet ledd første punktum gjelder også når Finanstilsynet endrer forfallstid, rentefot og renteterminer for foretakets gjeldsinstrumenter, samt gjør opp derivatavtaler etter § 20-25 tredje ledd.

§ 20-48 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Dersom det foreligger uenighet mellom *krisehåndteringsmyndighetene*, kan de myndighetene som er enige i planen, fastsette denne med virkning for konsernforetakene i deres EØS-stater.

§ 20A-5 første ledd annet punktum skal lyde:

Det beløp som innkalles, fordeles forholdsmessig på medlemmene i samsvar med § 20A-4 første ledd.

III

I lov 18. desember 2020 nr. 146 om finansavtaler gjøres følgende endringer:

§ 1-11 skal lyde:

§ 1-11 *Gjennomføring av EØS-regelverk*

(1) Følgende rettsakter gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg XII, protokoll 1 til EØS-avtalen og avtalen for øvrig:

- a. EØS-avtalen vedlegg XII nr. 3 (*forordning (EU) 2021/1230 om betalinger på tvers av landegrensene i Unionen*)
- b. EØS-avtalen vedlegg XII nr. 3a (*forordning (EU) nr. 260/2012 og forordning (EU) nr. 248/2014 om tekniske og forretningsmessige krav til kredittoverføringer og direkte debiteringer i euro*).

(2) Kongen kan i forskrift *gi regler til gjennomføring av direktiv (EU) 2019/882 om tilgjengelighetskrav for produkter og tjenester for banktjenester rettet til forbrukere som nevnt i artikkel 2 nr. 2 bokstav d*.

(3) Kongen kan i forskrift *fastsette andre beløpsgrenser enn det som følger av regler i loven her, dersom dette på grunn av kursendringer er nødvendig for gjennomføringen av forpliktelser etter EØS-avtalen. Endres beløpsgrensen etter § 4-30 annet ledd, kan det fastsettes at den samme beløpsgrensen skal gjelde også etter § 3-20*.

IV

I lov 23. april 2021 nr. 22 om endringer i finansforetaksloven mv. (verdipapirisering og kreditorhierarki) gjøres følgende endringer:

I lovens del I om endringer i lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern skal § 11-16 første ledd lyde:

(1) EØS-avtalens vedlegg IX forordning (EU) 2017/2402 om en generell ramme for verdipapirisering og om opprettelse av en spesifikk ramme for enkel, *gjennom-siktig* og standardisert verdipapirisering (verdipapiriseringsforordningen), *som endret ved Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/557*, gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX til avtalen, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

I lovens del I om endringer i lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern skal § 11-19 tredje ledd lyde:

(3) Overdragelser som nevnt i første ledd, er unntatt fra kravet om samtykke etter finansavtaleloven § 2-13.

I lovens del I om endringer i lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern føyes ny § 11-21 til etter § 11-20. Ny § 11-21 skal lyde:

§ 11-21 *Liste over ikke-samarbeidende jurisdiksjoner for skatteformål*

Departementet kan i forskrift fastsette en liste over ikke-samarbeidsvillige jurisdiksjoner som nevnt i verdipapiriseringsforordningen artikkel 4.

Lovens del II oppheves. Del III blir del II. Del IV blir del III.

V

I lov 8. mars 2024 nr. 9 om universiteter og høyskoler gjøres følgende endringer:

§ 6-6 første ledd skal lyde:

Private universiteter og høyskoler som er små foretak etter regnskapsloven, skal følge reglene i regnskapsloven for mellomstore foretak. Unntaket fra revisjonsplikten i revisorloven § 2-1, jf. aksjeloven § 7-6, gjelder ikke for private universiteter og høyskoler.

VI

I lov 21. juni 2024 nr. 42 om endringer i regnskapsloven mv. (bærekraftsrapportering) gjøres følgende endringer:

Lovens del VII oppheves. Lovens del VIII til XIII blir del VII til XII.

VII

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft loven og de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Departementet kan gi overgangsregler.

Oslo, i finanskomiteen, den 25. mars 2025

Tuva Moflag

leder

Heidi Nordby Lunde

ordfører